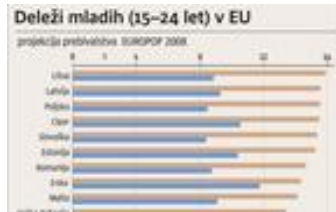

Pozna socialna zrelost slovenskih mladostnikov

Po podatkih SURS-a naj bi bilo leta 2060 le še desetina mladega prebivalstva. Po besedah generalne direktorice SURS se mladi srečujejo z mnogimi problemi kar vodi v t.i. »sindrom odlaganja odraslosti«.

Nika Djordjevič
pon, 16.11.2009, 17:46

Mladi se srečujejo z mnogimi problemi, kar vodi v vedno poznejšo socialno zrelost oziroma v t.i. sindrom odlaganja odraslosti Foto: Ana Goltez

Ljubljana - »V Sloveniji je visoka dostopnost izobraževanja, zaradi česar narašča delež mladih s terciarno izobrazbo. Kljub temu pa močno zaostajamo za evropskim povprečjem, predvsem na račun mladih osipnikov in dolgotrajnega študija. Tudi na področju zaposlovanja se soočajo s težavami, saj so ob vstopu na trg dela večinoma zaposleni za določen čas ali pa delajo preko študentske napotnice, njihov mesečni dohodek pa je nižji od povprečja celotne populacije,« je na včerajšnji novinarski konferenci o življenjskih pogojih mladih v Sloveniji povedal **Urban Boljka** iz inštituta za socialno varnost.

Po podatkih Statističnega urada (SURS) je bilo leta 1981 četrtnina mladega prebivalstva, leta 2008 slaba petina, leta 2060 pa naj bi jih bilo le še desetina. Po besedah generalne direktorice SURS **Irene Križman** se mladi srečujejo z mnogimi problemi kar vodi v vedno poznejšo socialno zrelost oziroma v t.i. »sindrom odlaganja odraslosti«. Za materinstvo se mlade ženske v Sloveniji odločajo pozneje, zvišuje pa se tudi povprečna starost ženina in neveste ob sklenitvi prve zakonske zveze. »Mladi sprejemajo nezdrav način življenja pogosteje kot v preteklih letih. Čedalje več mladih ima preveliko telesno težo, povečuje pa se tudi delež tistih, ki redno uživajo alkohol in kadijo cigarete. Vse te razvade pa nazorno kažejo, da ta številčno šibka generacija, tudi ne bo tako zdrava,« je razložila **Petronela Vertot** iz SURS.

Minister za šolstvo **Igor Lukšič** je na konferenci poudaril, da je položaj mladih izjemno pomemben za Slovenijo in da je pri raziskovanju mladih velik primankljaj, saj nimamo relevantnih podatkov. Sedaj ko sta v vladni proceduri dva zakona (zakon o mladinskih svetih Slovenije in predlog zakona o javnem interesu na področju mladinskega dela op.p.), ki uživata visoko podporo mladinskih struktur, je potrebno v raziskovanje vključiti še stroko. V nadaljevanju je minister izpostavil tudi izobraževanje mladih voditeljev, kjer se bi morali bolj angažirati. »Ni primerno, da Slovenija na tem področju ni naredila resnih korakov. Bolj bi se morali angažirati, s tem pa bi pridobili tudi kadrovske nabor pred volitvami in ne bi imeli več problemov pri iskanju ključnih kadrov, ko se sestavlja nova vlada. V Sloveniji se je zgodilo, da je generacija, ki je prišla na ključne položaje v začetku 90-ih, na teh položajih še danes. Posledično pa nenamerno zapirajo prostor za prodor mladih,« je še komentiral Lukšič.

Direktor urada za mladino **Peter Debeljak** je predstavil nacionalni posvet, ki bo prvi poskus soočenja med stanjem, potrebami in pričakovani mladinskega sektorja ter aktivnih odločevalcev znotraj posameznih sektorskih politik. »S temi raziskavami smo uspeli prekiniti večleten začaran krog oblikovanja normativnih okvirjev mladinskega dela in mladinske politike. V bližnji prihodnosti načrtujemo vzpostavitev nacionalnega mladinskega portala, ki bi predstavljala integrativno orodje za informiranje in svetovanje mladih pri nas,« je izpostavil Debeljak. Med drugim je napovedal še objavo dveh razpisov, v skupni vrednosti enajst milijonov evrov, ki bosta veliko prispevala k rasti mladinskega sektorja in razvoju samostojnih ter odgovornih posameznikov. Tudi na inštitutu za socialno varnost so v publikaciji Med otroštvom in odraslostjo celovito analizirali življenjske pogoje mladih v Sloveniji. Kot temeljno ugotovitev so izpostavili naraščajočo tveganost prehoda v obdobje odraslosti. »Pri mladih opazimo zasak v zasebnosti in komercializacijo zasebnega življenja. Obdobje mladosti jim predstavlja neko socialno varnost, hkrati pa se zavedajo težavnosti prehoda v odraslost. Posledično narašča nujnost, da si pridobijo čim več socialnega in izobražbenega kapitala, kar se kaže v podaljševanju izobraževanja,« je dodal Boljka. Tudi glede na njihove podatke spada Slovenija med države z najvišjim odstotkom mladih, ki še živijo pri starših. Kljub temu, da si mladi že zgodaj želijo družino (ženske v Sloveniji pri 24 letih), je dejansko povprečje ob rojstvu prvega otroka 28 let. Tudi idealno število otrok je 2,3, dejanska stopnja splošne rodnosti pa je 1,38, kar kaže na razkorak med željami in možnostmi, ki jih imajo mladi za to. Boljko meni, da je svet v katerem živijo mladi kompleksen in prežet z novimi tveganji. »Od mladih zahteva uspešno obvladovanje, kar pa je ob spremembah v zadnjih desetletjih, bolj zahtevna naloga kot kadar koli prej,« je zaključil Boljka.